

O'zbekiston Respublikasi Oliy sudining korrupsiyaga qarshi kurashish SIYOSATI

1-bob. Umumiy qoidalar

1. O'zbekiston Respublikasi Oliy sudining korrupsiyaga qarshi kurashish siyosati (keyingi o'rinlarda – Siyosat) O'zbekiston Respublikasi Oliy sudi, harbiy sudlar, Qoraqalpog'iston Respublikasi sudi, viloyatlar va Toshkent shahar sudlari, Qoraqalpog'iston Respublikasi ma'muriy sudi, viloyatlar va Toshkent shahar ma'muriy sudlari, tumanlararo, tuman (shahar) sudlari, Oliy sud huzuridagi Sudlar faoliyatini ta'minlash departamenti va uning hududiy bo'limlari (keyingi o'rinlarda – sud organlari) xodimlari (keyingi o'rinlarda – sud apparati xodimlari) orasida hamda jamiyatda korrupsiyaga qarshi kurashish madaniyati darajasini oshirish maqsadida sud organlarining yuqori axloqiy me'yorlarga sodiqligini, shuningdek, sud apparati xodimlari faoliyatida korrupsiyaviy huquqbuzarliklarga murosasizlik va ularni sodir etishga yo'l qo'ymaslikni aks ettiradi.

2. Siyosat “Sudlar to'g'risida”gi va “Korrupsiyaga qarshi kurashish to'g'risida”gi O'zbekiston Respublikasi Qonunlari hamda sohaga oid boshqa normativ-huquqiy hujjatlarga muvofiq korrupsiyaga qarshi kurash sohasidagi xalqaro tashkilotlar tavsiyalari va ilg'or dunyo tajribasi, jumladan, ISO 37001:2016 “Korrupsiyaga qarshi kurash menejmenti tizimi – Talablar va ularni qo'llashga doir tavsiyalar” xalqaro standarti talablari va tavsiyalarini hisobga olgan holda ishlab chiqilgan.

3. Quyidagilar sud organlarida korrupsiyaga qarshi kurashishning asosiy maqsadlari hisoblanadi:

sud apparati xodimlari tomonidan O'zbekiston Respublikasining qonunlari va korrupsiyaga qarshi kurashishga doir ichki hujjatlar talablarini tushunish va ularga rioya etish;

sud organlarida korrupsiyaviy xavf-xatarlarni kamaytirish va korrupsiyaning har qanday ko'rinishiga barham berish;

sudlar faoliyatini tashkil etishda korrupsiyaning oldini olish bo'yicha chora-tadbirlarni amalga oshirish;

aholining sudlar faoliyati yuzasidan huquqiy ongi va huquqiy madaniyati darajasini oshirish, jamiyatda korrupsiyaga nisbatan murosasiz munosabatni shakllantirish;

sud apparati xodimlari faoliyatining shaffofligi hamda xulq-atvor me'yorlariga muvofiqligini ta'minlash;

korrupsiyaviy harakatlarni o'z vaqtida aniqlash, ularga barham berish, ularning oqibatlari, ularni keltirib chiqaruvchi sabab va shart-sharoitlarni bartaraf etish, korrupsiyaviy harakatlarni sodir etganlik uchun javobgarlikning muqarrarligi tamoyilini ta'minlash.

4. Mazkur Siyosat talablari egallab turgan lavozimi va bajarayotgan funksiyasidan qat'iy nazar barcha sud apparati xodimlari uchun birdek amal qiladi.

5. Ishga kirayotgan har qanday shaxs mazkur Siyosat bilan imzo chekkan holda tanishishi, uning qoidalariga rioya qilishi lozim.

2-bob. Korrupsiyaga qarshi kurashishning muhim tamoyillari

6. Sud organlari korrupsiyaga qarshi kurashish tizimini quyidagi tamoyillarga asoslanib amalga oshiradi:

qonuniylik – sud organlarida korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha chora-tadbirlar O'zbekiston Respublikasi qonunchiligi talablari, davlat organlarida korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha jahonda tan olingan amaliyotni hisobga olgan holda hamda ichki hujjatlarga muvofiq amalga oshiriladi;

korrupsiyaga toqatsizlik – sud organlari o'z faoliyatida korrupsiyaning har qanday shakllari va ko'rinishlariga murosasiz munosabatda bo'ladi. Sud apparati xodimlariga korrupsiyaviy xavf-xatar kelib chiqishi mumkin bo'lgan faoliyatda bevosita yoki bilvosita ishtirok etish taqiqlanadi;

ochiqlik va shaffoflik – tizimda korrupsiyaga qarshi kurashish sohasida qabul qilingan va amalga oshirilayotgan chora-tadbirlar haqida sud apparati xodimlarini, shuningdek kontragentlarni hamda keng jamoatchilikni xabardor qilish;

korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha amalga oshirilayotgan chora-tadbirlarning preventivligi, tizimliliigi va o'zaro bog'liqligi – sud organlari korrupsiyaviy xatti-harakatlar sodir etilishiga va korrupsiyaviy xavf-xatarlarga ko'maklashuvchi sabab va shart-sharoitlarni bartaraf etishga qaratilgan preventiv chora-tadbirlarni amalga oshirishga ustuvor ahamiyat beradi. Korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha amalga oshirilayotgan chora-tadbirlar va tartib-taomillar aniqlangan xavf-xatarlar darajasiga muvofiq keladi hamda korrupsiyaga qarshi kurashishning yaxlit tizimini shakllantiradi;

korruptsiya bilan bog'liq huquqbuzarliklar uchun javobgarlikning muqarrarlighi – korruptsiya bilan bog'liq huquqbuzarliklarni sodir etgan sud apparati xodimi o'zining maqomi va egallab turgan lavozimidan qat'i nazar sudning ichki hujjatlari va amaldagi qonunchilikka muvofiq javobgarlikka tortiladilar;

texnika taraqqiyotining yutuqlaridan foydalanish – sud organlarida korruptsiyaga qarshi kurashish tizimini yaratishda ilm-fan taraqqiyotining so'nggi yutuqlaridan, shu jumladan, integratsiyalashtirilgan axborot tizimlaridan foydalanishga intiladi;

to'g'ridan-to'g'ri rahbariyatga murojaat qilish – har bir sud apparati xodimi korruptsiyaviy huquqbuzarliklar sodir etilganligi to'g'risida ishonchli va asosli ma'lumotlar mavjud bo'lganda belgilangan choralarni ko'rish uchun to'sqinliksiz rahbariyatga murojaat qilishi mumkin;

korruptsiyaga qarshi kurashish tizimini doimiy ravishda takomillashtirish – korruptsiyaga qarshi kurashish tizimini monitoring va nazorat qilish hamda korruptsiyaviy xavf-xatarlarni amalga oshirish natijalariga ko'ra sud organlarida korruptsiyaga qarshi kurashish tizimining samaradorligini to'xtovsiz ravishda oshirish choralari ko'rish.

3-bob. Korruptsiyaga qarshi kurashishning asosiy yo'nalishlari

1-§. Manfaatlarni to'qnashuvini boshqarish

7. Sud apparati xodimlari o'z lavozim majburiyatlarini halol va vijdonan bajarishi, o'z mansab va xizmat mavqeyidan va sud organlarining tasarrufidagi mol-mulklardan shaxsiy manfaatdorlik yo'lida foydalanmasligi va manfaatlar to'qnashuviga olib kelishi mumkin bo'lgan vaziyatlardan saqlanishi lozim.

8. Sud apparati xodimlari ishga qabul qilinayotganda (tayinlanayotgan yoki saylanayotganga), lavozimi ko'tarilayotganda va rotatsiya qilinayotganda har yili va tegishli vaziyatlar/shart-sharoitlar yuzaga kelishiga qarab manfaatlar to'qnashuviga olib keladigan yoki olib kelishi mumkin bo'lgan shaxsiy manfaatdorligiga doir axborotni ochiqlashi lozim (protsessual qonunchilik bilan tartibga solinadigan munosabatlar bundan mustasno).

9. Sud apparati xodimlari tomonidan manfaatlar to'qnashuvi va uni tartibga solishga doir axborotni ochiqlash jarayoni manfaatlar to'qnashuvini boshqarish tartibi to'g'risidagi ichki idoraviy hujjat bilan belgilab qo'yiladi.

2-§. Ish yuzasidan sovg‘alar va mehmondo‘stlik belgilarini qabul qilish

10. Sud apparati xodimlariga o‘z xizmat majburiyatlarini bajarishi doirasida jismoniy va yuridik shaxslardan sovg‘alar mehmondo‘stlik belgilari, jumladan qarz, kafolatlar, kafillik, mukofot, moddiy yordam, naqd pulsiz va naqd pul mablag‘lari yoki ularning ekvivalentlari, qimmatbaho qog‘ozlar, kriptovalyuta, boshqa moddiy qadriyatlar yoki xizmatlar ko‘rinishidagi rag‘bat vositalarini olish taqiqlanadi.

Bunda, konferensiyalar, seminarlar va turli shu kabi uchrashuvlar, shuningdek, xizmat safarlari davomida taqdim etiladigan umumiy qiymati bazaviy hisoblash miqdorining 4 baravaridan oshmaydigan sovg‘alar (buyumlar) bundan istisno hisoblanadi.

11. Sud organlarida ichki korrupsiyaning oldini olish maqsadida sud apparati xodimlari o‘rtasida xizmat majburiyatlarini qabul qilish bilan bog‘liq bo‘lmagan va xodim shaxsi bilan bog‘liq deb e‘tirof etilgan sovg‘alarni berishda quyidagilarga rioya qilinadi:

sogv‘a oluvchi uchun manfaatlar to‘qnashuvi vaziyatini keltirib chiqarmasligi va sovg‘a beruvchi oldida biror-bir majburiyatlarni yuzaga keltirmasligi lozim;

sogv‘a ochiq-oydin beriladi, sovg‘a berilayotgani yashirilmaydi;

sogv‘ani faqat umume‘tirof etilgan bayramlar (tavallud ayyomi, farzand tug‘ilishi, Vatan himoyachilari kuni, Xalqaro xotin-qizlar kuni, Yangi yil va h.k) munosabati bilan berishga ruxsat etiladi;

sogv‘alar kamida uchta xodim ishtirokida berilishi lozim;

sogv‘ani berish chog‘ida sovg‘a berish uchun sabab bo‘lgan voqea-hodisa aniq bayon etiladi;

sogv‘aning umumiy qiymati (barcha soliq va yig‘imlar bilan birga) bazaviy hisoblash miqdorining 5 (besh) barobaridan oshmasligi lozim;

sud apparati xodimining biri ikkinchisiga sovg‘a olish uchun sarflaydigan summa miqdori har holatda bazaviy hisoblash miqdorining 1 (bir) baravaridan oshmasligi lozim.

12. Shubha (gumon)lardan holi bo‘lish uchun har qanday bayramlar (jumladan, lekin cheklanmagan holda tug‘ilgan kun, farzand tug‘ilishi, Vatan himoyachilari kuni, Xalqaro xotin-qizlar kuni, Yangi yil va h.k) munosabati bilan mazkur Siyosatda keltirib o‘tilmagan boshqa davlat organlari va tashkilotlari xodimlari, hamkorlar va kontragentlar, boshqa jismoniy va yuridik shaxslardan olinadigan sovg‘alar va moddiy boyliklar olish taqiqlanadi.

13. Sud organlari nomidan xalqaro konferensiyalar, simpoziumlar va boshqa ish yuzasidan (xizmat) uchrashuvlarida sovg'alar berish rahbar buyrug'iga ko'ra muvofiq amalga oshiriladi.

14. Sovg'a berish, uni qabul qilishning qonuniyligida shubha tug'ilgan taqdirda sud apparati xodimi Korrupsiyaga qarshi ichki nazorat tuzilmasiga maslahat so'rab murojaat qilishi lozim.

3-§. Sud apparati xodimlarining ish faoliyati yuzasidan o'tkaziladigan tadbirlarda ishtirok etishi

15. Sud apparati xodimlarining xalqaro va boshqa tashkilotlar taklifiga ko'ra ish faoliyati yuzasidan o'tkaziladigan tadbirlari (ko'rgazmalar, seminarlar, konferensiyalar va h.k.)da ishtirok etishiga quyidagi shartlarga rioya qilgan taqdirda ruxsat etiladi:

tadbir O'zbekiston Respublikasi qonunchiligi, mazkur Siyosat tamoyillari va talablari hamda sud organlarining boshqa ichki hujjatlariga mos kelsa;

tadbir sud organlarining yoki taklif etgan tomonning qonuniy manfaatlariga xizmat qilsa;

tadbir sud apparati xodimlari tomonidan u yoki bu qarorlar qabul qilinishiga ta'sir qilmasligi, biror-bir noqonuniy afzalliklarni qo'lga kiritishni ko'zlagan yashirin noqonuniy mukofotlash maqsadi bo'lmasligi lozim;

tadbir bunday tadbirda ishtirok etishga doir ma'lumotlar oshkor qilingan taqdirda sud organi va taklifni qabul qiluvchi yoki taklif etayotgan tomon mavqeyi uchun xatar tug'dirmasligi lozim;

tadbir umume'tirof etilgan ilmiy va ishbilarmonlik amaliyotiga mos kelishi hamda ko'ngilochar mazmundagi xususiyat kasb etmasligi lozim;

tadbir mohiyati va qiymatiga ko'ra o'rinli bo'lishi, haddan ziyod hashamatli, qimmat, g'ayriodatiy bo'lmasligi va tez-tez takrorlanib turmasligi lozim.

16. Agar ishbilarmonlik tadbirlari (seminar, simpozium, davra suhbatlari va h.k.) tashkilotchisi sud organining o'zi bo'lsa, u holda bunday ishbilarmonlik tadbiri ushbu siyosatda qayd etilgan talablarga mos kelishi lozim.

4-§. Kadrlar bilan bog'liq jarayonlarni tartibga solish

17. Sud apparati xodimlarini tanlash, attestatsiyadan o'tkazish va ularning faoliyatini baholash, jumladan mukofot, ustamalar va rag'batlantirishning boshqa turlarini amalga oshirish jarayoni barcha xodimlar uchun shaffof, teng huquqli va

xolis hisoblanib, mazkur Siyosatning asosiy tamoyillari va talablariga mos kelishi lozim.

18. O'zbekiston Respublikasi Oliy sudi va quyi sudlarda kadrlar zaxirasini shakllantirish va nomzodlarni ishga qabul qilish jarayoni O'zbekiston Respublikasi Oliy sudi Rayosati tomonidan belgilangan tartibga muvofiq amalga oshiriladi.

Bo'sh lavozimlarga saralab olish egallanayotgan lavozimga qo'yiladigan talablarga muvofiq tanlov asosida amalga oshiriladi. Bunda nomzodning malakasi, kasbiy va ilmiy yutuqlariga asosiy e'tibor qaratiladi.

5-§. Tekshiruvlar o'tkazish va sud organlari faoliyatini o'rganish

19. Turli tekshiruvlar, o'rganishlar, monitoring o'tkazishda (keyingi o'rinlarda – tekshiruv obyektlari) sud apparati xodimlari:

manfaatlar to'qnashuvi yuzaga kelishiga yo'l qo'ymasligi;

tekshiruv, o'rganish, monitoringni yakka o'zi amalga oshirmasligi (qonunchilik va ichki idoraviy hujjatlarda nazarda tutilgan holatlar bundan mustasno);

yo'l qo'yilishi mumkin bo'lgan qoidabuzarliklarni soxtalashtirish maqsadida tekshiruv, o'rganish o'tkazish, O'zbekiston Respublikasi qonunchilik normalarini noto'g'ri talqin qilmasligi, tekshirilayotgan obyekt xodimlarini aniqlangan faktlarni huquqni muhofaza qilish yoki boshqa davlat organlariga topshirish bilan qo'rqitmasligi;

tekshiruv, o'rganish, monitoring obyekti xodimlariga tahdid qilmasligi;

hujjatlarni so'rab olish va tekshiruv, o'rganish, monitoring predmetiga kirmaydigan masalalar bilan qiziqmasligi lozim;

tekshiruv, o'rganish, monitoring davomida aniqlangan har bir qoidabuzarlikning qonuniy va professional baholanishini ta'minlashi;

qoidabuzarliklarning video yoki fotoqaydini amalga oshirishi (o'rni kelganda);

sud apparati xodimiga aniqlangan qoidabuzarliklarni yashirish maqsadida pora yoki har qanday moddiy boyliklar yoki xizmatlar taqdim etayotgan bo'lsa, bu haqida tekshiruv bo'yicha ishchi guruh rahbariga va korrupsiyaga qarshi kurashish ichki nazorat tuzilmasiga zudlik bilan xabar berishi;

tekshiruv, o'rganish, monitoring obyekti vakillariga Tashkilot xodimlarining xulq-atvor tamoyillariga muvofiq xolis munosabatda bo'lishi shart.

6-§. Vakolatli davlat organlari, kontragentlar va uchinchi shaxslar bilan shaffof va samarali o‘zaro hamkorlikni ta’minlash

20. Sud organlari mazkur Siyosat tamoyillari va talablari hamda O‘zbekiston Respublikasi qonunchilik normalariga zid har qanday to‘lovlarni yoki harakatlarni amalga oshirish uchun yetkazib beruvchilar, pudratchilar va boshqa uchinchi shaxslarni jalb qilmaydi.

21. Kontragentlar bilan munosabatlarda sud organi qonuniylik va shaffoflik tamoyillariga amal qiladi.

22. Obyektiv mezonlardan foydalanishga asoslangan yetkazib beruvchilar, pudratchilar va boshqa kontragentlarni tanlashning halol, ochiq va shaffof jarayoni, shuningdek sotib olinayotgan tovar va xizmatlar qiymatini belgilashning shaffof tartibi joriy etilib, ular O‘zbekiston Respublikasining amaldagi qonunchiligi va ichki hujjatlar bilan tartibga solinadi.

30. Kontragentlar bilan o‘zaro hamkorlikda sud organi:

kontragentlarni tekshirish bo‘yicha yo‘riqnoma va O‘zbekiston Respublikasi qonunchiligi talablariga muvofiq potensial kontragentning ishonchliligi, jumladan u o‘tmishda korrupsiyaviy faoliyatga jalb qilingan yoki qilinmaganligi, sud apparati xodimlari bilan manfaatlar to‘qnashuvi mavjud yoki mavjud emasligini tekshiradi;

potensial kontragent, jumladan xarid tartib-taomillari g‘olibini u bilan shartnoma matniga maxsus korrupsiyaga qarshi shartlarni qo‘shish orqali o‘zining korrupsiyaga qarshi tamoyil va talablari haqida xabardor qiladi.

23. Vakolatli davlat organlari bilan o‘zaro hamkorlik qilishda sud organi hujjatlarni ko‘rib chiqishning shaffofligi va xolisligini ta’minlaydi hamda zarur hollarda mazkur davlat organlari tomonidan salbiy va boshqa xulosalarga kelish sabablari xususida qo‘shimcha ma’lumotlarni talab qiladi.

7-§. Ichki hujjatlarning korrupsiyaga qarshi ekspertizasi

24. Sud organlari (loyiha tashabbuskori) korrupsiyaviy harakatlarni amalga oshirish uchun imkoniyat yaratuvchi korrupsiyaviy omillar mavjudligi va ularni hujjatlardan chiqarib tashlash maqsadida qabul qilinayotgan ichki hujjatlar loyihalarini tegishliligi bo‘yicha korrupsiyaga qarshi ekspertizadan o‘tkazadi.

8-§. Sud organlari faoliyatiga yangi texnologiyalarni joriy etish

25. Korrupsiyaviy xavf-xatarlarni kamaytirish maqsadida sud apparati xodimlari o'z funksiyalari va lavozim majburiyatlarini axborot texnologiyalaridan foydalangan holda amalga oshiradi.

26. Davlat xaridlari doirasida tanlov savdolarini o'tkazishda sud organlari axborot texnologiyalaridan foydalanadi va tanlov savdolari ishtirokchilari bilan o'zaro aloqani elektron shaklda onlayn rejimida boshqa elektron tizimlar bilan integratsiya qilish imkoniyatini qo'llagan holda amalga oshiradi.

4-bob. Korrupsiyaga qarshi kurashish tizimi elementlari

1-§. Korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha muhim ichki hujjatlar mavjudligi

27. Korrupsiyaga qarshi kurashish tizimi asosini:
mazkur Siyosat;

O'zbekiston Respublikasi Oliy sudi, quyi sudlar, Oliy sud huzuridagi Sudlar faoliyatini ta'minlash departamenti va uning hududiy bo'limlari xodimlarining kasb va odob-axloq qoidalari;

manfaatlar to'qnashuvini boshqarish tartibi to'g'risidagi ichki hujjatlarda aks ettirilgan tamoyillar va talablar tashkil etadi.

28. Sud organlarining tarkibiy tuzilmalari rahbarlari o'ziga bo'ysunuvchilar, fuqarolar va yuridik shaxslarga nisbatan munosabatlarda halol, odil va mustaqil xulq-atvor namunasi bo'lishi va shu orqali ularda korrupsiyaviy harakatlarga nisbatan murosasiz munosabatni shakllantirishga xizmat qilishi lozim.

29. Sud organlarining tarkibiy tuzilmalari rahbarlari sud organlari faoliyatining xavf-xatar funksiyalari (yo'nalishlari)ga korrupsiyaga qarshi samarali chora-tadbirlar va tartib-taomillarni joriy etish orqali korrupsiyaga qarshi kurashishning samarali tizimini barpo etish va amalga oshirishga nisbatan liderlikni namoyish qiladi.

2-§. Korrupsiyaviy xavf-xatarni aniqlash va baholash

30. Sud organlari o'z faoliyatiga xos korrupsiyaviy xavf-xatarlarni aniqlash va baholashni tashkiliy tuzilmalar funksiyalarining xususiyati, jamiyat va boshqa shaxslar bilan o'zaro munosabatlar, shuningdek korrupsiyaviy xavf-xatarlarni baholash bo'yicha qabul qilingan lokal hujjatlarga muvofiq tashqi va ichki omillarni hisobga olgan holda amalga oshiradi.

31. Korrupsiyaviy xavf-xatarlarni baholash tartibi va muddatlari ichki idoraviy hujjatlarga muvofiq belgilanadi.

3-§. Korrupsiyaga qarshi kurashish uchun mas'ul

32. Korrupsiyaga qarshi kurashishning samarali tizimini shakllantirish uchun Oliy sud – Kadrlar boshqarmasi Ichki nazorat guruhi, quyi sudlarda – ushbu vazifalarni bajarish zimmasiga yuklangan shaxslar amalga oshiradi.

33. Korrupsiyaga qarshi ichki nazorat tuzilmasi o'z faoliyatini amaldagi qonunchilik hamda belgilangan tartibda qabul qilingan nizom asosida amalga oshiradi.

34. Oliy sud Korrupsiyaga qarshi ichki nazorat tuzilmasini tizimda korrupsiyaga qarshi vazifalarni amalga oshirish uchun yetarli darajadagi mustaqillik va zarur resurslar bilan ta'minlaydi.

35. O'zbekiston Respublikasi Oliy sudi Kadrlar boshqarmasi O'zbekiston Respublikasi qonunchiligi normalarida ko'zda tutilgan tartib va hajmda sud apparati xodimlarining yaqin qarindoshlari va ularga aloqador shaxslarga doir ma'lumotlarning tizimli va o'z vaqtida yig'ilishi, tahlil qilinishi va aktuallashtirilishi uchun javob beradi.

36. Sud organlarining Odob-axloq komissiyalari sud apparati xodimlarining etik xulq-atvor qoidalari bilan belgilangan xulq-atvor me'yorlariga rioya qilish masalalarini ko'rib chiqadi, shuningdek sud organlarida manfaatlar to'qnashuvini boshqarish to'g'risidagi nizomda belgilangan tartibda manfaatlar to'qnashuvi bilan bog'liq vaziyatlarni tartibga solish jarayonida ishtirok etadi.

4-§. Tashkilotning korrupsiyaga qarshi siyosati to'g'risida sud apparati xodimlarining xabardorligini ta'minlash

37. Sud organlari korrupsiyaviy xavf-xatarlarni qisqartirish va jamiyat xabardorligini oshirish maqsadida mazkur Siyosat va o'zlari tomonidan amalga oshirilayotgan korrupsiyaga qarshi kurashish chora-tadbirlarga oid asosiy axborotlarni rasmiy veb-saytlarida joylashtiradi.

38. Sud apparati xodimlari quyidagilar orqali O'zbekiston Respublikasining korrupsiyaga qarshi qonunchiligi normalari, shuningdek joriy etilgan korrupsiyaga qarshi tamoyillar, chora-tadbirlar va talablar to'g'risida xabardor etiladi:

sud organlari rahbariyati tomonidan elektron manzil va boshqa aloqa vositasi orqali sud apparati xodimlari tomonidan korrupsiyaga qarshi qabul qilingan normalar va talablarga rioya qilinishi muhim ekanligiga doir doimiy xabarlar yuborish;

sud apparati xodimlarini sud organlarida korrupsiyaga qarshi kurashish masalalari bo'yicha o'qitishga doir rejaga muvofiq korrupsiyaga qarshi kurashish asoslari bo'yicha muntazam va tizimli ravishda bir yilda kamida bir marta o'qitilishi hamda testdan o'tkazilishini ta'minlash;

yangi ishga qabul qilinayotgan sud apparati xodimlarini ushbu Siyosat va korrupsiyaga qarshi kurashishga doir boshqa ichki hujjatlari bilan tanishtirgan holda, ular uchun korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha majburiy kurslarni tashkil etish;

mavzuga doir audio va videoroliklar hamda sud apparati xodimlari va fuqarolarning korrupsiyaga qarshi kurashish, ularda korrupsiyaga nisbatan murosasiz munosabatni shakllantirish bo'yicha amalga oshirilayotgan chora-tadbirlar to'g'risidagi xabardorligini oshirishga qaratilgan boshqa axborot materiallaridan foydalangan holda korrupsiyaga qarshi kampaniyalar tashkil qilish;

mazkur Siyosat qoidalarini qo'llash yoki korrupsiyaga qarshi chora-tadbirlar va tartib-taomillarni amalga oshirish bilan bog'liq savollar tug'ilganda, Korrupsiyaga qarshi ichki nazorat tuzilmasi tomonidan sud apparati xodimlariga maslahatlar berish;

tasdiqlangan reja asosida Korrupsiyaga qarshi ichki nazorat tuzilmasi tomonidan sud organlarida korrupsiyaga qarshi xulq-atvorni faol tarzda targ'ib qilish;

sud apparati xodimlari mehnat shartnomalariga korrupsiyaga qarshi qoidalarini kiritish.

Sud organlari mazkur Siyosat kuchga kirgan vaqtdan boshlab yangi xodimlar bilan tuziladigan, shuningdek shartlarni qayta ko'rib chiqish doirasida xodimlarning amaldagi mehnat shartnomalariga korrupsiyaga qarshi qoidalarini kiritadi.

Kontragentlar, hamkorlar bilan tuziladigan shartnomalarga korrupsiyaga qarshi shartlarni kiritish. Korrupsiyaga qarshi shartlar mazkur Siyosat kuchga kirgan vaqtdan boshlab yangi kontragentlar, hamkorlar bilan tuziladigan shartnomalarga kiritiladi. Korrupsiyaga qarshi shartlar Tashkilotning barcha shartnomalariga kiritiladi (elektron do'kon, elektron auksion orqali xarid natijalari bo'yicha va davlat tabiiy monopoliyalari (pochta, elektr energiyasi, gaz ta'minoti, suv ta'minoti, temir yo'llari, havo yo'llari va h.k.) bilan tuziladigan shartnomalar bundan mustasno). Korrupsiyaga qarshi shartlar mazkur Siyosat qabul qilinishidan oldin tuzilgan shartnomalarga shartlarni qayta ko'rib chiqish doirasida yoki tashabbusga ko'ra kiritiladi.

5-§. Monitoring, nazorat va hisobdorlik

39. Korrupsiyaga qarshi ichki nazorat tuzilmasi sud organlarida amalga oshirilayotgan korrupsiyaga qarshi tartib-taomillarning doimiy monitoringi, nazorati va ularning samaradorligi, yetarliligi va mutanosibligini baholanishini amalga oshiradi. O'tkazilgan monitoring natijalariga ko'ra sud organlarida korrupsiyaga qarshi kurashish tizimini shakllantirishga doir tegishli chora-tadbirlar qabul qilinadi.

40. Monitoring va nazorat sud organlarida Korrupsiyaga qarshi tartib-taomillarning samaradorligini monitoring va nazorat qilish uslubiyotiga va boshqa ichki hujjatlariga muvofiq amalga oshiriladi.

41. Korrupsiyaga qarshi kurashish tizimi monitoringi quyidagi asosiy yo'nalishlar bo'yicha amalga oshirilishi lozim:

faoliyat funksiyalari va o'ziga xos jihatlari, uning tashkiliy-funksional tuzilmasi hamda boshqa tashqi va ichki omillaridagi o'zgarishlarning sud organlarida korrupsiyaga qarshi kurashish tizimi va uni to'g'irlash zarurati, jumladan uning O'zbekiston Respublikasi qonunchiligiga muvofiqligini ta'minlashga ta'siri tahlili;

xalqaro va xorijiy tashkilotlarning korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha samarali tizimini yaratish va qo'llab-quvvatlash masalalariga doir tavsiyalari monitoringi;

ommaviy axborot vositalarining sud apparati xodimlari korrupsiyaviy harakatlarga jalb qilinganligi to'g'risidagi ma'lumotlar, shuningdek kontragentlar yoki hamkorlari to'g'risida xuddi shunday ma'lumotlar mavjudligi yuzasidan monitoring;

samarasiz nazoratlar va tartib-taomillarni aniqlash uchun ularni takomillashtirish hamda korrupsiyaga qarshi tizim ishonchliligi va samaradorligini ta'minlash maqsadida tanlov asosida sud organlarining ichki jarayonlari va funksiyalarini monitoring qilish;

korrupsiyaga qarshi dastur bandlari bajarilishining to'liqligi va samaradorligini monitoring qilish;

sud apparati xodimlari tomonidan korrupsiyaga qarshi talablar va tartib-taomillarga rioya qilinishini tekshirish;

sud apparati xodimlarining korrupsiyaga qarshi asosiy tamoyillar va talablar to'g'risida xabardorligini tekshirish;

42. Sud organlarida korrupsiyaga qarshi kurashish tizimi samaradorligi (korrupsiyaviy xavf-xatarlar mavjud emasligi) korrupsiyaga qarshi kurashish tizimi

ichki auditini o'tkazish, jumladan belgilangan talablar va tartib-taomillarga rioya etilishini nazorat qilish orqali tekshiriladi.

43. Korrupsiyaga qarshi kurashish tizimini monitoring va nazorat qilish tadbirlari yakunlari va natijalari korrupsiyaga qarshi kurashish tizimining holati haqidagi hisobotlarida aks ettiriladi. Hisobotlarni shakllantirish va taqdim etish tartibi Tashkilotda korrupsiyaga qarshi kurashish tizimining holati haqidagi hisobotlarni shakllantirish va taqdim etish bo'yicha ichki idoraviy hujjatda mustahkamlab qo'yiladi.

6-§. Javobgarlik

44. Mazkur Siyosatga mos kelish va korrupsiyaga qarshi talablar hamda tartib-taomillarga rioya qilish sud apparati xodimining o'z lavozim majburiyatlarini bajarish doirasidagi majburiyati hisoblanadi. Sud apparati xodimlari mazkur Siyosat va Tashkilotning boshqa ichki hujjatlarida belgilab qo'yilgan korrupsiyaga qarshi kurashish masalalariga oid talablar va tartib-taomillarni buzganligi uchun shaxsan javobgar bo'ladi.

45. Korrupsiyaga nisbatan murosasizlik (toqatsizlik) tamoyiliga amal qilgan holda sud apparati xodimlariga bevosita yoki bilvosita, shaxsan yoki vositachilar orqali har qanday korrupsiyaviy harakatlarda ishtirok etish qat'iy man etiladi, ya'ni:

o'z mansab va xizmat mavqeyidan noqonuniy foydalanish, shuningdek xizmat mavqeyi va vakolatlarini suiiste'mol qilish maqsadida har qanday shaxslardan noqonuniy foyda talab qilish, so'rab olish yoki so'rash, olishga rozilik berish yoki olish, shuningdek xodim tomonidan o'z lavozim mavqeyidan Tashkilotning qonuniy manfaatlariga zid ravishda, jumladan o'zi va uchinchi shaxslar uchun noqonuniy foyda olish maqsadida noqonuniy foydalanish;

davlatning mansabdor shaxsi yoki boshqa har qanday shaxsga uning harakatlariga ta'sir o'tkazish (harakatsizligini ta'minlash) va/yoki shaxs, jumladan sud organlari manfaatlarini yo'lida noqonuniy afzalliklarni qo'lga kiritish maqsadida lavozim majburiyatlarini noqonuniy tarzda bajarishga undash, noqonuniy foyda (pora, poraxo'rlik) ni taklif qilish, va'da berish, bunga ijozat berish, taqdim etish;

rasmiyatchiliklarni soddalashtirish uchun to'lovlar undirish, olish yoki amalga oshirish;

poraxo'rlik yoki pora olishda vositachilik qilish, jumladan pora oluvchiga noqonuniy foydani topshirish yoki pora oluvchi yoki beruvchiga ular o'rtasida noqonuniy foydani olish va berish bo'yicha kelishuvga erishishda yordam berish;

sud apparati xodimlarining korrupsiya hamda manfaatlar to'qnashuvi holatlari yuzaga kelishiga xizmat qiluvchi boshqa harakatlari yoki harakatsizligi.

46. Sud apparati xodimlari o'z rahbari va korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha mas'ullariga ularni korrupsiyaviy harakatlarini sodir etishga undash maqsadida murojaat qilgan shaxslar bilan bog'liq, shuningdek ularga ma'lum bo'lgan boshqa xodimlar tomonidan sodir etilgan korrupsiyaviy harakatlarga oid barcha holatlar to'g'risida Oliy sud Rayosati tomonidan belgilangan tartibda xabar berishi lozim.

47. Korrupsiyaga nisbatan murosasizlik (toqatsizlik) tamoyilini hisobga olgan holda sud apparati xodimlari tomonidan korrupsiyaviy harakatlar sodir etilganligiga doir har bir asosli gumon bo'yicha ichki hujjatlarda ko'zda tutilgan tartibda hamda O'zbekiston Respublikasi qonunchiligi talablariga muvofiq xizmat tekshiruvi o'tkaziladi.

48. Mazkur Siyosat, korrupsiyaga qarshi qonunchilik talablari va/yoki boshqa ichki hujjatlarida mustahkamlab qo'yilgan korrupsiyaga qarshi talablar va tartib-taomillarni buzgan sud apparati xodimlari lavozimi, xizmat muddati va boshqa omillardan qat'i nazar O'zbekiston Respublikasi qonunchiligi va ichki hujjatlar doirasida va ularda ko'zda tutilgan asoslar bo'yicha javobgarlikka tortiladi.

49. Korrupsiyaviy harakatlar aniqlangan taqdirda Korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha tuzilma ularni yuzaga kelish sabablari va imkoniyatlarini tahlil qiladi va doimiy ravishda korrupsiyaga qarshi kurashish tizimini takomillashtiradi.

5-bob. Korrupsiyaviy harakatlarga doir xabarlar

50. Sud apparati xodimlarining harakatlari qonuniyligi yoki etikaga mosligi yuzasidan shubha, korrupsiyaviy harakatlar yoki boshqa qoidabuzarliklar bilan bog'liq tahminlar yoki sodir etilganligiga oid asosli gumonlar yuzaga kelgan taqdirda ular haqida sud organining umumfoydalanuvdagi aloqa kanallari orqali xabar berilishi mumkin.

51. Sud organlari o'z vakolatlari va mavjud imkoniyatlari doirasida qoidabuzarlikka oid asosli axborotni taqdim etgan shaxsga doir ma'lumotlar maxfiyligini ta'minlaydi (O'zbekiston Respublikasi qonunchiligida ko'zda tutilgan holatlar bundan mustasno).

52. Sud organlari o'z xodimlarining manfaatlarini hamda boshqa shaxslarning shubhali xulq-atvori yoki mazkur Siyosatning korrupsiyaga qarshi kurashish talablari buzilgan bo'lishi mumkinligi haqida vijdonan xabar bergan sud apparati xodimlarini himoya qiladi.

53. Aloqa kanallari orqali kelib tushgan barcha xabarlar mas'ul shaxslar tomonidan O'zbekiston Respublikasi qonunchiligi va ichki hujjatlarga muvofiq o'z vaqtida va xolisona ko'rib chiqiladi.

54. Sud apparati xodimlari tomonidan ataylab yolg'on xabar yuborish mazkur Siyosat talablarini buzish va etikaga zid xulq-atvor namunasi sifatida baholanadi, bu haqida xabar bergan shaxs esa o'z navbatida O'zbekiston Respublikasi qonunchiligi va sud organlarining ichki hujjatlariga muvofiq javobgarlikka tortilishi mumkin.

6-bob. Yakunlovchi qoida

55. Mazkur Siyosat zarurat tug'ilganda belgilangan tartibda qayta ko'rib chiqilishi va o'zgartilishi mumkin.